

Beleidsplan Verkeersvoorzieningen 2015-2020

De raad van de gemeente Lingewaard;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard d.d. 18 augustus 2015;

gehoord de behandeling tijdens de Politieke Avond d.d. 10 september 2015;

gelet op het bepaalde in Gemeentewet;

besluit:

1. Het beleidsplan Verkeersvoorzieningen 2015 – 2020 vast te stellen;
2. De gemeenteraad in overweging te geven om de structurele verhoging van het onderhoudsbudget (bewegwijzering en bebording) met € 38.301, voor de vervanging van verkeers- & straatnaamborden en onderhoud wegmarkering, integraal af te wegen bij de kadernota 2017;
3. In de begroting 2016 een bedrag van € 75.000 (investeringskrediet) op te nemen voor de vervanging van de verkeersregelinstallatie, locatie Nielant;
4. De kapitaallasten van de onder punt 3 genoemde investering, zijnde € 8.000 vanaf de jaarschijf 2017 in de begroting op te nemen;
5. Ter gedeeltelijke dekking van de kapitaallasten het onderhoudsbudget VRI te verlagen met € 4.200.

SAMENVATTING

Verkeersvoorzieningen

Gemeente Lingewaard heeft een diversiteit aan verkeersvoorzieningen. Deze verkeersvoorzieningen omvatten onder andere: ruim 8000 verkeers- en straatnaamborden, ruim 126 km aan wegmarkering, 3 verkeersregelinstallatie, 6 parkeervoorzieningen en nog aan aantal meters vangrail en schrikhekken.

Beleidsplan

Het doel van dit beleidsplan is inzicht te geven in de onderhoudsaanpak van deze belangrijke schakels in de fysieke gemeentelijk infrastructuur. Tevens geeft dit beleidsplan inzicht in de kosten die met het onderhoud en de vervanging gemoeid zijn. Dit plan sluit aan bij de vastgestelde beleidsplannen wegverhardingen, civieltechnische kunstwerken en openbare verlichting.

Wat willen we bereiken?

We willen een toekomst bestendige leefomgeving die als schoon, heel en veilig wordt ervaren door de inwoners en gebruikers van de openbare ruimte. Het beheren en onderhouden van de verschillende verkeersvoorzieningen levert een bijdrage aan deze toekomst bestendige leefomgeving.

Wat gaan we hiervoor doen?

Om aan de wettelijke verplichting te voldoen gaat de afdeling Openbare Ruimte de komende jaren verkeers- en straatnaamborden vervangen door borden die voorzien zijn van een retroreflecterende folie. Tevens wordt de wegmarkering onderhouden op basisniveau. Tenslotte gaan we de verkeersregelinstallatie op de locatie Nielant vervangen.

Wat mag het kosten?

De totale kosten voor de instandhouding van de bebording en wegmarkering zijn in het beleidsplan begroot op € 73.000 per jaar. De noodzakelijke financiële middelen om uitvoering te geven aan de wettelijke verplichting bedragen € 111.301 per jaar. De ontbrekende financiële structurele middelen zijnde € 38.301 worden integraal afgewogen in de kadernota 2017.

De beschikbare middelen voor het instandhouden van de verkeersregelinstallatie zijn in het beleidsplan begroot op € 11.700 per jaar. De geraamde kosten voor de instandhouding bedragen circa € 7.500. Een noodzakelijke investering om een betrouwbare, duurzame en goed functioneerde VRI te beheren bedraagt € 75.000. De bijbehorende kapitaallasten zijnde € 8.000 kunnen deels worden gefinancierd uit het eigen onderhoudsbudget. De looptijd van deze kapitaallast is 15 jaar en wordt lineair afgeschreven tot € 0.00.

Door in te stemmen met het bijgevoegde beleidsplan verkeersvoorzieningen zijn voor beheer en onderhoud de prioriteiten duidelijk en zijn de beschikbare financiële middelen gewaarborgd.

Kaders

De onderhoudsaanpak van de verkeersvoorzieningen is in lijn gebracht met de wettelijke kaders, zoals de zorgplicht. Deze zorgplicht heeft geleid tot een verdere professionele insteek waarbij het onderhoud aangestuurd wordt op veiligheid, functioneren en de gestelde kwaliteitscriteria.

Middelen

Om de verkeersvoorzieningen structureel veilig te laten functioneren en de instandhouding ervan te waarborgen past het team Beheer & Onderhoud drie soorten onderhoud toe, te weten.

- ✓ Correctief onderhoud;
- ✓ Preventie / planmatig onderhoud;
- ✓ Vervanging / investeringen.

De kosten voor onderhoud en vervanging van de verkeersvoorzieningen moeten in principe worden gedekt uit de productenraming opgenomen budgetten. De budgetten voor de verkeersvoorzieningen zijn opgesplitst in 2 producten, namelijk verkeerslichten en bewegwijzering & bebording. In de begroting is voor de uitvoering van het totale onderhoud aan alle verkeersvoorzieningen circa € 129.700 per jaar beschikbaar.

Gemeentelijke missie

- Door het verminderen van het aantal (verkeers) borden tot het aantal borden wat wettelijk vanuit verkeersveiligheidsoogpunt verplicht is, wordt de verkeersveiligheid bevorderd.
- Vermindering van borden leidt tot kostenbesparing op onderhoud, afschrijving en vervanging
- Vermindering van borden leidt tot een verfraaiing van de Openbare Ruimte.
- Administratie rondom de ontbrekende verkeersbesluiten op orde brengen.

In bijlage 1 is een overzicht van gebruikte begrippen en definities in het plan opgenomen.

2 AANLEIDING EN DOEL VAN HET BELEIDSPLAN

2.1 Aanleiding

Vanwege de taken op het terrein van mobiliteit heeft de gemeente Lingewaard veel verkeersvoorzieningen en straatmeubilair in beheer. Het doel van straatmeubilair en verkeersvoorzieningen is om de verkeersafwikkeling te verbeteren, de weggebruiker beter te informeren en een positieve bijdrage te leveren aan de ruimtelijk inrichting en de leefbaarheid. Dit beleidsplan omvat alleen de verkeersvoorzieningen. Het beleidsplan straatmeubilair wordt later dit jaar aangeboden aan de gemeenteraad.

Dit beleidsplan heeft dezelfde opmaak en indeling als het beleidsplan openbare verlichting 2015 – 2019 en civiel technische kunstwerken (2013-2018). Deze opmaak en indeling wordt tevens gebruikt bij de ontwikkeling van de beleidsnotitie Straatmeubilair.

Verkeersvoorzieningen hebben een belangrijke rol qua mobiliteit en verkeersveiligheid in de openbare ruimte en dient daarom goed in stand gehouden te worden. Een beleidsplan is daarbij een goed middel omdat het inzicht geeft in het areaal en de benodigde middelen voor het beheer en onderhoud van de verkeersvoorzieningen voor de komende periode.

2.2 Doel en resultaat

De doelstelling van dit beleidsplan is de ambitie van het bestuur te beschrijven op het gebied beheer en onderhoud van verkeersvoorzieningen en welke financiële middelen hierbij nodig zijn. Bij het vaststellen van deze ambities wil het bestuur goed en objectief geadviseerd worden: wat is zinvol en haalbaar? Dit beleidsplan geeft antwoord op de vraag hoe de verkeersvoorzieningen in stand gehouden kan worden.

Concrete doelstellingen van dit beleidsplan zijn:

- De financiële situatie rond het beheer en onderhoud van de verkeersvoorzieningen in kaart brengen;
- Het bieden van een beleidsmatig kader voor de aansturing van de instandhouding van het areaal;
- Het vastleggen van de gewenste beheervisie waardoor verdere professionalisering van het beheer en onderhoud kan plaatsvinden;
- Het beheer en onderhoud aan de verkeersvoorzieningen kunnen realiseren binnen het beschikbare budget.

In dit beleidsplan worden de volgende resultaten bereikt:

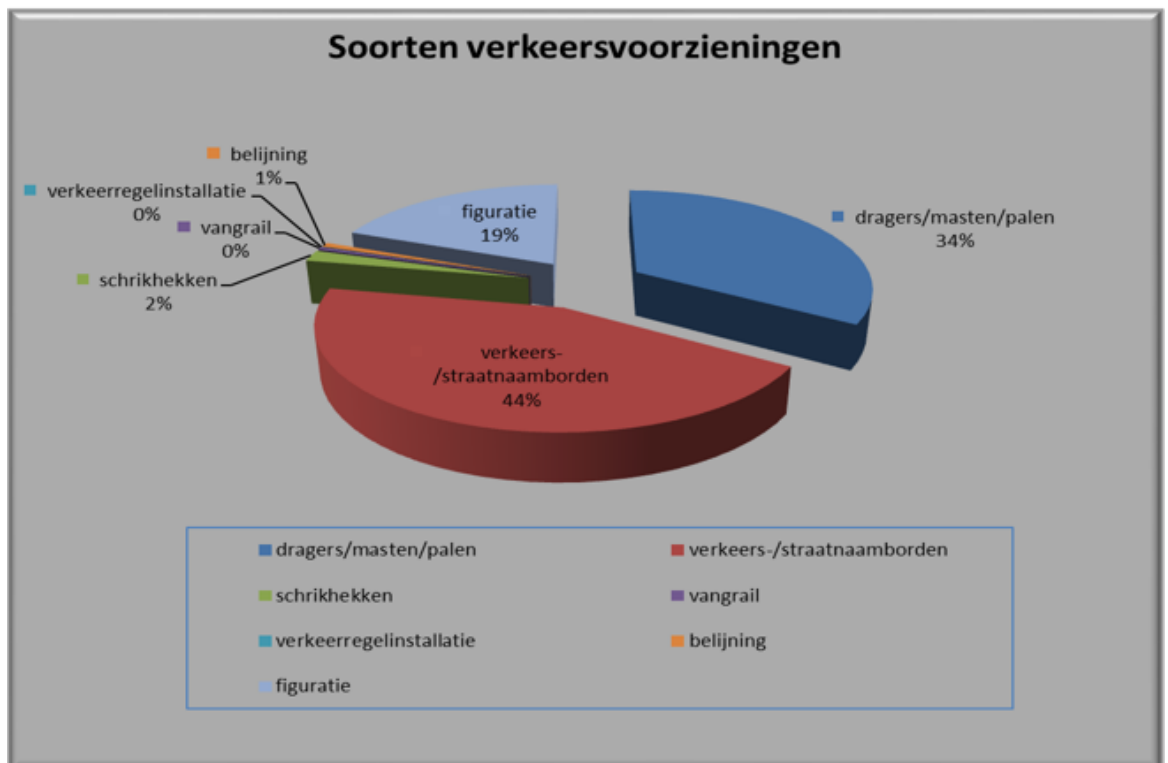
- De huidige situatie in kaart brengen;

- Een visie voor het beheer van de verkeersvoorzieningen vastleggen;
- Beleidsdoelstellingen voor het onderhoud aan de verkeersvoorzieningen;
- Een financiële doorkijk van de onderhoudskosten voor de komende jaren.

3 HUIDIGE SITUATIE

3.1 Omvang en eigendomsverhouding van het areaal

Verkeersvoorzieningen vormen een integraal onderdeel van de openbare weg en wordt vaak door inwoners gezien als een woud aan verkeersborden en reclame-uitingen. Het areaal van verkeersvoorzieningen bestaat voornamelijk uit een bonte verzameling onderdelen, te denken valt aan: verkeersregelininstallaties (VRI's), bewegwijzering, verkeersborden, wegmarkering en dergelijke. Binnen de grenzen van de gemeente Lingewaard zijn 6 grootschalige parkeervoorzieningen, 3 VRI's en staan circa 8000 verkeers- straatnaamborden op 6100 dragers. Tevens herbergt de gemeente ongeveer 143m vangrail, 325 stuks schrikhekken en tenslotte 126 km belijning en ruim 3,4 km² figuratie op de weg. Binnen de gemeentegrenzen staan tevens verkeersvoorzieningen van de provincie en de staat (RWS). Het areaal wordt in paragraaf 3.3 uitvoerig beschreven.

Soorten verkeersvoorzieningen		
dragers/masten/palen	6100	st
verkeers-/straatnaamborden	8047	st
schrikhekken	325	st
vangrail	143	m
verkeerregelininstallatie	3	st
belijning	126	km
figuratie	3.459	m ²

3.2 Scope en beheergrenzen

Onderstaand wordt nader ingegaan op de scope van dit beleidsplan en de beheergrenzen van de verkeersvoorzieningen.

Scope

In hoofdstuk 2.1 is aangegeven welke objecten binnen de scope van dit beleidsplan vallen. Hierop zijn een paar uitzonderingen.

Buiten de scope van dit beleidsplan vallen de volgende soorten objecten

- Straatmeubilair (banken, afvalbakken, tafels, hekwerken etc, vallen onder straatmeubilair)
- Verkeersvoorzieningen langs de beide provinciale wegen N838 & N839 (bevoegdheid provincie)
- Abri's en dynamische route informatie panelen (vallen onder straatmeubilair)

Beheergrenzen

De beheergrens geeft aan welke onderdelen tot het object behoren en welke niet. De gemeente Lingewaard heeft als uitgangspunt dat alles wat te maken heeft met de afwikkeling van het verkeer, onderdeel is van dit plan.

3.3 Huidige staat areaal

Eind 2013 is het areaal verkeersvoorzieningen geïnspecteerd door de firma Hoefnagel. Tijdens deze inspecties is behalve de functie van de borden ook de status bepaald. Bij de inspectie is onder andere gekeken naar de status van: de reflectieklasse, schade, kleurechtheid en de scheefstand. Deze status is uitgedrukt in de categorie van A+ t/m D, conform de kwaliteitscatalogus Openbare ruimte 2013.

De verkeersvoorzieningen die de status C of D hadden zijn inmiddels vervangen. Tijdens de inspectie is niet gekeken of de verkeers- en straatnaamborden al de wettelijk verplichte retroreflecterende folie bezitten. Op dit moment is circa 20% van de borden voorzien van de verplichte folie.

Tevens heeft in 2014 een inventarisatie plaatsgevonden van de belijning en figuratie (markering) op de weg. Alle gegevens van de inspecties aan de verkeersvoorzieningen en de markering zijn ondergebracht in het beheersysteem GBI.

Beide inventarisatie dienen als 0-meting omdat voorheen de status van de verkeersvoorzieningen niet bekend waren.

In 2012 zijn verschillende inspecties verricht bij alle verkeersregelininstallaties binnen de gemeente. De verschillende conclusies uit de rapporten laten een duidelijk beeld zien dat de onderhoudstoestand van de VRI's op de locatie Nielant in Huissen en Langstraat in Gendt erg zorgwekkend is. De VRI op de Langstraat in Gendt is inmiddels vervangen door een nieuwe installatie. De VRI op de locatie Nielant functioneert nog steeds naar behoren, echter wel in blessure tijd. Van de VRI Nielant zijn geen onderdelen meer leverbaar. Indien deze VRI defect raakt is het niet mogelijk de VRI te herstellen en is totale vervanging noodzakelijk.

3.4 Huidige beheerorganisatie

Tot op heden geschiedt de aansturing van het onderhoud aan verkeersvoorzieningen hoofdzakelijk op ad hoc basis. De capaciteit voor het beheer van de verkeersvoorzieningen is verdeeld over verschillende disciplines en is zeer operationeel gericht. Meldingen worden middels het Corsa-systeem geregistreerd en verder in de organisatie uitgezet. Feitelijk wordt het onderhoud gestuurd op incidenten en niet op beleidsmatige grondslag:

De gemeente zorgt in eigen beheer voor de uitvoering van schade en klein onderhoud. Voor het realiseren van groot onderhoud worden werken geclusterd en uitbesteed aan derden.

3.5 Financiële situatie

De kosten voor onderhoud en vervanging van de verkeersvoorzieningen moeten in principe worden gedekt uit de productenraming opgenomen onderhoudsbudgetten. De budgetten voor de verkeersvoorzieningen zijn opgesplitst in 2 producten, namelijk verkeerslichten (product 210.2200) en bewegwijzering en bebording (product 210.2302). In de begroting is voor de uitvoering van het totale onderhoud aan alle verkeersvoorzieningen circa € 129.740 (materialen) per jaar beschikbaar.

Ooit zal het bestaande areaal vervangen worden. Op basis van een technische (en economische) levensduur van de verschillende onderdelen, belijning, markering, bebording binnen de verkeersvoorzieningen moeten de komende jaren een groot aantal vervanging worden uitgevoerd.

In hoofdstuk 7 wordt verder ingegaan op de financiële verantwoording voor deze vervangingen.

4 WETTELIJKE KADERS EN BELEID

4.1 Inleiding kaders

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de voorwaarden en uitgangspunten om te komen tot het beleidsplan. De wet- en regelgeving en het gemeentelijk beleid vormen samen het kader om tot een goede en herleidbare onderhoudsaanpak te komen. Daarnaast hebben ook derden invloed op de onderhoudsstrategie aan de verkeersvoorzieningen.

De volgende wet- en regelgeving is van belang bij het beheer- en onderhoud van de verkeersvoorzieningen.

- Gemeentewet 2003 met betrekking tot Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeentes (BBV2003);
- Burgerlijk wetboek deel 6, dit met betrekking tot de veiligheid en zorgplicht;
- Wegenverkeerswet 1994
- Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV)
- Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW)
- Nederlandse bewegwijzeringsdienst (NBD)
- Nederlandse Norm (NEN)
- Publicaties CROW
- Algemene plaatselijke verordening (APV)
- Gemeentelijk beleid

4.2 Gemeentewet en BBV

Met betrekking tot onderhoud levert de gemeentewet vereisten rond:

- de begroting, financiële administratie en jaarrekening;
- de samenwerking met andere overheden;
- het toezicht door de Rijksoverheid en de Provincie.

BBV

Om het toezicht op gemeentes doelmatig te kunnen uitvoeren is een reglement opgesteld om begrotingen en dergelijke uniform op te stellen: Besluit Begroting en Verantwoording (BBV van 2003). Hierin zijn ook definities opgenomen over het begroten en onderverdelen van onderhoud aan kapitaalgoederen. Verkeersvoorzieningen wordt hierin niet expliciet benoemd. Vanuit de BBV wordt de volgende indeling gemaakt, te weten:

- Onderhoud, zowel klein- als grootonderhoud: lasten voor de instandhouding die in de jaarrekening (exploitatierekening) worden opgenomen;
- Investerings, waaronder ook integrale vervanging: deze worden geactiveerd en op de balans opgenomen.

4.3 Veiligheid en zorgplicht

Zorgplicht

Alle eigendommen van de gemeente dienen veilig te zijn voor de gebruikers daarvan. Zo niet dan kan de gemeente aansprakelijk gesteld worden bij schade. Met de inwerkingtreding van het nieuwe Burgerlijk Wetboek is ten opzicht van het oude Burgerlijk Wetboek de bewijslast omgedraaid. De gemeente kan nu aansprakelijk worden gesteld voor schade die iemand lijdt als gevolg van gebreken aan het areaal of object. De eigenaar/beheerder heeft de plicht zorg te dragen voor *een aantoonbaar* veilige situatie rond zijn areaal.

Dit betekent voor het beheer van een areaal, zoals verkeersvoorzieningen, dat rekening moet worden gehouden met de volgende aspecten:

- een preventief en correctief onderhoudsbeleid;
- periodieke inspecties volgens een (landelijk geaccepteerde) uniforme methode;
- en een goed werkend beheersysteem.

Een gebruiker kan de eigenaar van het object, de gemeente, bij geleden schade aansprakelijk stellen op grond van Artikel 6:174 van het Burgerlijk Wetboek. Hierin wordt de risicoaansprakelijkheid geregeld, namelijk de schade ten gevolge van een gebrek aan het object (gebouw, kunstwerk, openbare weg etc.).

4.4 Wegenverkeerswet 1994

De Wegenverkeerswet 1994 (Wvw) vormt de basis voor alle verkeersregels. Uitgangspunt daarbij is de vlothed en doorstroming van het verkeer, en dat niemand hinder of gevaar op de weg mag veroorzaken. Deze regels zijn verder uitgewerkt in het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV). Maar de Wvw voorziet ook in regels waar de minister zich aan moet houden, en de mogelijkheid ontheffing van de verkeersregels te krijgen. De Wegenverkeerswet 1994 (Wvw) is tevens de basis van alle verkeerswetgeving. De wet regelt de veiligheid en de doorstroming op de weg, en het voorkomen van schade en overlast door het verkeer aan anderen.

4.5 Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV)

Het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV) is een uitvoeringsbesluit bij de wegenverkeerswet 1944. In het RVV zijn verkeersregels en verkeerstekens te vinden die in Nederland van toepassing zijn. Aan deze verkeersregels en verkeerstekens moeten de weggebruikers zich houden.

Het Besluit administratieve bepalingen wegverkeer (Babw) bepaalt wanneer een officieel verkeersbesluit nodig is. Bijvoorbeeld voor het plaatsen van een gebods- of verbodsbord, of het verlagen van de maximale snelheid. Tevens geeft dit besluit nadere instructies over de plaatsing en verwijdering van verkeerstekens.

- *Op dit moment zijn van de 8047 straatnaam- en verkeersborden ongeveer 4.700 verkeersborden verkeersbesluitplichtig. Bij circa 50% van deze 4.700 borden ontbreekt het verkeersbesluit. Voor het aanbrengen van wegmarkering is vaak ook een verkeersbesluit noodzakelijk.*

4.6 Nationale bewegwijzeringsdienst (NBD)

Sinds 1 april 2013 is de Nationale bewegwijzeringsdienst (NBD) van start gegaan. Het NBD is inmiddels onderdeel van Rijkswaterstaat (RWS) en heeft de taken van de ANWB over genomen op het gebied van:

- De borging van kwaliteit, uniformiteit en continuïteit van de bewegwijzering op alle openbare wegen in ons land
- De samenhang in de bewegwijzering van alle wegbeheerders en eigenaren van openbare wegen
- De afstemming en coördinatie tussen wegbeheerders onderling en met eigenaren van openbare wegen.

De gemeente Lingewaard heeft ongeveer 87 NBD-borden binnen de gemeente grenzen staan.

4.7 Nederlandse Norm

De Nederlandse Norm (NEN) is in Nederland hét kennisnetwerk voor normontwikkeling en normtoepassing op nationaal en internationaal niveau. De NEN is geen wet, echter veel instantie en gemeente conformeren zich aan deze norm. Voor de verschillende aspecten binnen de verkeersvoorzieningen zijn ook NEN-norm opgesteld. Hieronder de meest belangrijke.

- NEN-EN 12899-1, vast opgestelde, verticale verkeerstekens. Deze norm geeft eisen ten aanzien van afmetingen, materialen, kleuren en lichttechnische eigenschappen.
- NEN 3381, Wegmeubilair. Aanvullende eisen voor permanente verkeersborden. Deze norm geeft de eisen, classificatie en beproevingsmethoden voor verkeersborden.
- NEN 1436, wegmarkeringsmaterialen, eisen gesteld aan de wegmarkering ten behoeve van de weggebruiker.

4.8 Publicaties CROW

De CROW is een onafhankelijke kennisorganisatie die investeert in kennis op het gebied van infrastructuur, openbare ruimte, verkeer & vervoer en werk & veiligheid. De CROW heeft verschillende publicaties uitgegeven waarin richtlijnen staan voor het onderhouden en plaatsen van verkeersvoorzieningen. Deze richtlijnen worden door de gemeente inmiddels als norm gehanteerd.

De meest belangrijke zijn:

- CROW publicatie 49 "leidraad sanering verkeerstekens"
- CROW publicatie 134 "richtlijnen parkeerbebording"
- CROW publicatie 185 "handboek aansprakelijkheid beheer openbare ruimte"
- CROW publicatie 188 "richtlijnen beheer en onderhoud verkeerstekens"
- CROW publicatie 222 "richtlijnen bewegwijzering"

4.9 Algemene plaatselijke verordeningen (APV)

De algemene plaatselijke verordening geeft regels aan op gemeentelijk niveau. In deze verordening zijn verschillende zaken opgenomen die een relatie hebben tot verkeersvoorzieningen. Een van het belangrijkste artikel is 2.21 "Voorzieningen voor verkeer en verlichting".

4.10 Gemeentelijk beleid

Het onderhoud en mogelijke aanpassingen aan de verkeersvoorzieningen dienen naast het wettelijk kader ook aan te sluiten bij het gemeentelijk beleid en/of visie. De gemeente heeft op diverse terreinen eigen beleid ontwikkeld en plannen gemaakt over hoe zij de nabije toekomst ziet. Terreinen binnen de gemeente die invloed hebben op dit beleidsplan zijn:

- Coalitie programma;

- Rapport “beheer op Orde”
- Beleidsplan wegverhardingen;
- Gemeentelijk Mobiliteitsplan GMP+

Coalitie programma 2014-2018

Het coalitieprogramma 2014-2018 “Vrijlaten in vertrouwen” schrijft bij programma 3 “Bereikbaarheid en mobiliteit” het volgende: Wegen zijn belangrijk voor een goede spreiding en doorstroming van het verkeer.

Dit is ook een belangrijke voorwaarde voor de ontwikkeling van de lokale economie en werkgelegenheid. Dit vraagt om een goede infrastructuur. Enkele speerpunten zijn:

- We zetten het beleid door om situaties in woonwijken, parkeerterreinen en rond scholen verkeersveiliger te maken. Bij de laatste nemen we de resultaten van de uitvoering van het stippenplan mee.
- De verkeerscirculatie,- veiligheid en parkeerproblemen nabij accommodaties, zoals rondom de Sportlaan te Bemmelen, moet verbeterd worden.

Zodra bovenstaande speerpunten ten uitvoering worden gebracht kan dit consequenties hebben voor de verschillende verkeersvoorzieningen. Te denken valt aan: uitbreiding/ sanering van het aantal verkeersborden, verkeerstekens ed.

Beheer op orde

In opdracht van de gemeente Lingewaard heeft de firma PlanTerra het rapport “Beheer op orde” ontwikkeld.

In dit rapport is de huidige situatie ten aanzien van het beheer en onderhoud van de openbare ruimte en de gemeentelijke gebouwen beschreven. Het rapport maakt geen nieuw beleid, maar schetst een zo volledig beeld van de beschikbare informatie, het bestaande beleid, ambities, financiën en werkwijze. Het rapport geeft een overzicht van de belangrijkste informatie van de verschillende disciplines in de openbare ruimte.

In paragraaf 7.4 worden de aanbevelingen voor de verkeersvoorzieningen nader toegelicht.

Beleidsplan Wegverhardingen 201-2016

Veel in dit beleidsplan opgenomen verkeersvoorzieningen vormen een onderdeel van de openbare weg. Ze zorgen onder andere voor een verbetering van de verkeersafwikkelingen en informeren de weggebruikers. Het gemeentelijke beleid rond het beheer van wegen is vastgelegd in het beleidsplan Wegverhardingen 2012 - 2016.

Gemeentelijk mobiliteitsplan Lingewaard

Het vigerende gemeentelijke mobiliteitsplan (GMP) dateert uit 2009 en geeft in hoofdlijnen het verkeers- en vervoersbeleid tot 2017 weer. Aan het GMP is geen uitvoeringsprogramma verbonden. Het realiseren van beleidsdoelen was daarom een zaak van lange adem, mede ingegeven door de economische crisis. In 2013 heeft een evaluatie van het GMP plaatsgevonden. Deze evaluatie is een opmaat voor de ontwikkeling van het GMP+. Tijdens de ontwikkeling van het GMP+ worden de speerpunten uit dit beleidsplan meegenomen.

Gemeentelijke missie

In de gemeente Lingewaard staan, net als vele andere gemeenten, veel (verkeers-) borden. Verkeersborden zijn noodzakelijk om verkeersregels aan te geven. In veel gevallen staan echter meer borden dan noodzakelijk is. Hierdoor wordt de weggebruiker vaak afgeleid en ziet hij/zij de echt belangrijke borden niet meer. De vraag is nu of deze borden allemaal nog noodzakelijk en functioneel zijn.

De missie van de gemeente is:

- De verkeersveiligheid verhogen door alle onnodige borden (verkeerstechnisch en ander soortige bebording) die de weggebruiker afleiden te verwijderen;
- Het verkeer alleen met verkeerstekens (borden, markering) te regelen als dit vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid noodzakelijk wordt geacht
- Hiermee het aantal verkeersborden in de openbare ruimte te beperken, tot het aantal borden wat vanuit verkeersveiligheid noodzakelijk is.
- Vermindering van borden leidt tot kostenbesparing op onderhoud, afschrijving en vervanging
- Vermindering van borden leidt tot een verfraaiing van de Openbare Ruimte.
- Administratie rondom de ontbrekende verkeersbesluiten op orde brengen.

4.11 Samenwerking derden

De gemeente Lingewaard heeft een aantal verkeersvoorzieningen op haar gemeentelijk grondgebied staan die van derden zijn, zoals:

Provincie Gelderland: Langs de provinciale wegen N838 en N839 in Lingewaard staat een aantal verkeersvoorzieningen. Te denken valt aan verkeersborden, verkeerszuilen, wegmarkering en dergelijk. Defecten aan deze voorzieningen worden gemeld aan het digitale loket van de provincie <http://www.gelderland.nl/>

Rijkswaterstaat (RWS): De verkeersregelininstallatie op de kruising Karstraat/ Van Elkweg is een Rijkswaterstaat. Defecten de verkeerslichten worden gemeld aan Rijkswaterstaat. <http://www.rijkswaterstaat.nl>

5 BEHEER

5.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat in op de gekozen beheerstrategie voor de verkeersvoorzieningen. Hierbij wordt ingegaan op de relatie van het beheer en de maatschappelijke doelstellingen, de beheervisie, de beheerstrategieën en het beheerproces.

5.2 Beheer en maatschappelijke doelstellingen

De gemeente is verantwoordelijk voor een veilige, schone en duurzame ingerichte openbare ruimte. Dit realiseert de gemeente door het beheer en onderhoud aan de verkeersvoorzieningen goed te organiseren (zorgplicht).

Beheer wordt gedefinieerd als het rationeel plannen van kosten en activiteiten die voortvloeien uit de doelstelling om duurzame middelen in conditie te houden of weer te brengen die voor veroudering/vervulling/slijtage van hun functie nodig worden geacht.

Hieruit kan worden afgeleid dat de functie van het object van cruciaal belang is voor de invulling van het beheer. De primaire functie van de verschillende verkeersvoorzieningen is om de verkeersafwikkeling te verbeteren, de weggebruiker beter te informeren en een positieve bijdrage te leveren aan de ruimtelijk inrichting en de leefbaarheid.

De verkeersvoorzieningen moeten functioneel intact worden gehouden vanuit de volgende maatschappelijke doelstellingen:

- De voorzieningen moeten veilig en voldoende bedrijfszeker zijn. Veiligheid spreekt voor zich: bij het passeren van verkeerslichten moeten de eventuele bovenlichten veilig blijven hangen. Bedrijfszekerheid betekent dat de kans op uitval binnen de perken blijft.
- Verkeersborden dienen naar behoren te functioneren: het verkeersbord moet goed zicht- en leesbaar zijn.
- Wegmarkeringen (strepen, pijlen en symbolen) dienen het verkeer te geleiden, waarschuwen, regelen of informeren. De wegmarkeringen moeten goed zicht- en leesbaar zijn.

5.3 Beheervisie

Uitgangspunten voor het beheer van de verkeersvoorzieningen van gemeente Lingewaard zijn in volgorde van belang:

- het voldoen aan wettelijke kaders;
- het borgen van de veiligheid en daarmee de aansprakelijkheid;
- het voldoen aan het gemeentelijke beleid.
- het borgen van het functioneren;

Van de bovenstaande punten is punt 3 feitelijk de enige waarde waarop afwijkend gestuurd kan worden. Dit punt wordt hieronder nader uiteengezet.

Verkeersvoorzieningen in de openbare ruimte – beeldkwaliteit

Verkeersvoorzieningen vormt een onderdeel van de openbare ruimte. Traditioneel is beheer gebaseerd op het in stand houden en onderhouden van de verkeersvoorzieningen tegen aanvaardbare kosten en met inachtneming van de wettelijke aansprakelijkheid van de beheerder in het kader van artikel 6:174 van het Burgerlijk Wetboek.

De inwoners van Lingewaard zijn de gebruikers van deze openbare ruimte en het beheren en onderhouden van de verkeersvoorzieningen moet ook een bijdrage leveren aan de tevredenheid van deze gebruikers/inwoners. Een aanpak die uitsluitend gericht is op de technische staat, onderhoudbaarheid en veiligheid is niet meer voldoende, ook de belevingswaarde is bepalend voor de algemene kwaliteit van een verkeersvoorziening. Deze belevingswaarde kan worden uitgedrukt in een beeldkwaliteit.

De beeldkwaliteit wordt mede bepaald door politieke ambities in relatie tot (beperkte) beschikbare middelen. Dit leidt tot het stellen van prioriteiten ten aanzien van de verkeersvoorzieningen.

Kwaliteitsniveaus

Voor het bepalen van de kwaliteit van de verkeersvoorzieningen moet men zich afvragen 'wat is zinvol?' en 'wat is haalbaar?'. In publicatie 323 "Kwaliteitscatalogus openbare ruimte 2013" van het CROW zijn vijf kwaliteitsniveaus benoemd. Dit loopt van A+ tot en met D. Voor het beheer van verkeersvoorzieningen zijn er drie kwaliteitsniveaus die reëel zijn; kwaliteit A, B en C.

Kwaliteit A: het bord is aan de voorzijde weinig verkleurd, functioneert goed, staat maximaal iets scheef en is maximaal licht beschadigd als gevolg van deuken of gaten;

Kwaliteit B: het bord is aan de voorzijde in beperkte mate bevuild door aanslag, functioneert goed, staat waarneembaar scheef en is in enige mate beschadigd als gevolg van deuken of gaten;

Kwaliteit C: het bod is aan de voorzijde redelijk erg bevuild door aanslag, functioneert goed, staat fors scheef en is aanzienlijk beschadigd als gevolg van deuken of gaten.

In alle gevallen is de bedrijfszekerheid voldoende. Bij het in standhouden op kwaliteitsniveau C is op langere termijn verval en daarmee kapitaalvernietiging aan de orde.

5.4 Beheerstrategie

Nu de kwaliteitsniveaus zijn gedefinieerd kan voor de verkeersvoorzieningen een keuze worden gemaakt voor het gewenste kwaliteitsniveau.

- In de gemeente Lingewaard is vastgesteld dat alle gebieden (centrum, woongebieden, bedrijven-terreinen en het buitengebied) hetzelfde kwaliteitsniveau hebben, te weten kwaliteit B.
- Alleen voor de discipline groen en civiele kunstwerken wordt in het centrum kwaliteitsniveau A gehanteerd.

5.5 Beheerproces

Het beheerproces is erop gericht dat de verkeersvoorzieningen voldoet aan de gestelde eisen, zowel met betrekking tot de veiligheid en het functioneren, als tot de langdurige instandhouding daarvan binnen de gestelde (financiële) gemeentelijke kaders. Op basis van dit beleidsplan kunnen vervolgens diverse jaarlijks terugkerende activiteiten worden onderscheiden.

Actualiseren en meerjarenplanning

Het actualiseren houdt in dat de beheergegevensbestanden continu worden bijgewerkt en gecompleteerd. Daarnaast betekent het dat de beheerder zijn verkeersvoorzieningen inspecteert en de planning voor het komende jaar opstelt. De planning levert het noodzakelijke onderhoud op. De methode leidt tot de meest efficiënte maatregelen op het juiste moment. De beheerder stemt de planning en begroting van de verkeersvoorzieningen af met de planningen van andere activiteiten, zoals planningen voortkomende uit het wegen- en rioolbeheer. Als dit is gebeurd, kan de planning definitief worden gemaakt.

Opstellen onderhoudsplan

Is eenmaal de meerjaren planning definitief, dan maakt de beheerder het onderhoudsplan voor het komende jaar. Het onderhoudsplan geeft aan welke onderdelen in aanmerking komen voor correctief-, preventief onderhoud of vervanging.

De onderhoudsmaatregelen in het onderhoudsplan geven een indicatie van de feitelijk uit te voeren maatregelen. De onderdelen die voortkomen uit het onderhoudsplan worden onderworpen aan een detail- of vervolgininspectie. Door de inspectie worden de aanwezige gebreken nauwkeurig in beeld gebracht. Na de inspectie is het totale onderhoudsprogramma voor het komend jaar in beeld gebracht. Nadat het totale onderhoudsprogramma voor het komend jaar is getoetst aan de begroting, kan het definitieve onderhoudsplan worden opgesteld.

Vorbereiden en uitvoeren correctief-, preventie/planmatig onderhoud of vervanging

Correctief onderhoud wordt uitgevoerd door medewerkers van Technische Wijkbeheer en volgt direct uit een melding bij het Klant Contact Centrum (KCC). Bij preventief/planmatig onderhoud en vervangingen zal eerst een werkomschrijving van de uit te voeren werkzaamheden worden gemaakt. Uitvoering van deze werkzaamheden vindt plaats door een marktpartij, een en ander conform het aanbestedingsbeleid van de gemeente Lingewaard.

Terugkoppeling

Na uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden wordt alle relevante informatie (revisie) weer terug gekoppeld naar de beheerder zodat dit in het beheersysteem verwerkt kan worden.

Afhandelen meldingen

Voor het afhandelen van klachten en meldingen wordt gebruikgemaakt van het Klant Contact Centrum. Zij registreren de melding en de beheerder zorgt voor de verdere afhandeling van de melding. Noodsituaties buiten kantooruren worden door de dienstdoende piketopzichter opgepakt.

6 ONDERHOUD

6.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het onderhoud van de verkeersvoorzieningen. Allereerst wordt ingezoomd op de toe te passen onderhoudsstrategie. Vervolgens wordt bij het inspectieproces aangegeven welke inspecties voor de verkeersvoorzieningen noodzakelijke of mogelijk zijn. Voor het onderhoud wordt een onderscheid gemaakt tussen verschillende vormen van onderhoud en wordt beschreven wanneer vervanging van onderdelen plaatsvindt.

6.2 Onderhoudsstrategie

De onderhoudsstrategie beschrijft de wijze waarop vastgesteld wordt wanneer welke onderhouds- en vervangingsmaatregelen getroffen moeten worden.

- Voor het in stand houden van de verkeersvoorzieningen passen we een preventieve, planmatige aanpak toe. De motivatie hiervoor is dat deze onderhoudsstrategie het meest economisch moment van onderhoud is, namelijk niet te vroeg en niet te laat en in de juiste mate.
- Natuurlijk vindt ook onderhoud plaats nadat sprake is van falen, bijvoorbeeld: aanrij schade, scheefstand van de drager, uitval van de verkeersregelininstallatie.
- Schade wordt per direct opgelost door de medewerker van Technisch Wijkbeheer, kosten worden doorberekend aan de veroorzaker (indien bekend).

6.3 Inspectieproces

Elektrische installaties, waar ook de verkeersregelininstallaties toebehoren, moeten conform wet- en regelgeving (NEN 3140) periodiek geïnspecteerd worden. Doel van de inspecties is om te bepalen of een elektrische installatie voldoet aan de geldende technisch- en veiligheidsvoorschriften. Inspecties aan de elektrische installaties worden uitgevoerd door een externe partij. De frequentie van de inspecties wordt bepaald aan de hand van verschillende bijlagen uit de NEN3140.

De verkeersregelininstallaties (VRI) in Gendt en Huissen, 3 stuks, zijn in 2013 voor het laatst geïnspecteerd. De resultaten van deze inspectie zijn aanleiding geweest om de VRI in Gendt in 2014 te vervangen. De verkeersautomaat op de kruising Karstraat/Polseweg/Stadswal/Gochsestraat, kortweg "Valom" is in 2007 vervangen. De VRI op het Nieland functioneert inmiddels in blessuretijd. De verkeersautomaat is technisch afgeschreven.

Eind 2013 zijn alle verkeersborden en toebehoren geïnspecteerd door de firma Hoefnagel. Tijdens deze inspectie zijn onder andere de volgende items gecontroleerd: coating, graffiti en deuken & gaten. De resultaten van de inspectie hebben geleid tot het vervangen van een aantal verkeersborden. Over het algemeen kan geconcludeerd worden dat de verkeersborden ruim binnen de marge vallen van kwaliteitsniveau B.

6.4 Onderhoudsmaatregelen

Binnen de verkeersvoorzieningen onderscheiden we verschillende soorten onderhoud en vervangingsmaatregelen, te weten: correctief onderhoud, preventief onderhoud en grootschalige vervanging.

Correctief onderhoud

Correctief onderhoud wordt uitgevoerd door medewerkers van Technische Wijkbeheer en volgt direct uit een melding bij het Klant Contact Centrum (KCC). Bij correctief onderhoud valt te denken aan: herstel als gevolg van schade, vandalisme, aanrijding. Tevens worden verkeersborden op gezette tijden gewassen zodat deze borden weer goed lees- en zichtbaar zijn. Het correctief onderhoud vindt dagelijks plaats.

Preventief/planmatig onderhoud (vervangen voordat uitval plaatsvindt)

Lichtbronnen (lampen) hebben een beperkt aantal branduren. Gedurende die tijd blijft het lichtniveau, de uitval en het energieverbruik binnen bepaalde grenzen. Wanneer de lamp ouder wordt neemt het lichtniveau af, terwijl het energieverbruik toeneemt. Om een hoog energieverbruik, hoge incidentele vervangingskosten en disfunctioneren te mijden is preventief onderhoud noodzakelijk. Deze lampvervanging speelt alleen bij de verkeersregelininstallatie en de verlichte zebrapaden. Tijdens de uitvoering van de lampvervanging wordt niet alleen de lamp vervangen, maar wordt ook het armatuur grondig

gereinigd. De beschermkappen en spiegels worden goed schoon gemaakt, hierdoor zal het armatuur weer volop licht uitstralen.

6.5 Investerings/vervangingen

Investerings/vervanging zijn gericht op noodzakelijk of wenselijk aanpassingen aan de verkeersvoorzieningen.

Zoals in hoofdstuk 3.4 en 5.5 al aangegeven geschiedt de aansturing van het onderhoud aan verkeersvoorzieningen hoofdzakelijk op ad hoc basis. Om toekomstbestendig de verkeersvoorzieningen te beheren en onderhouden is het zeer wenselijk om een meerjaren onderhoudsplan op te stellen. Dit meerjaren onderhoudsplan komt mede tot stand door inspecties en afschrijvingstermijnen van de verschillende verkeersvoorzieningen. De gemeente hanteert de volgende technische en economische levensduur/afschrijvingstermijn.

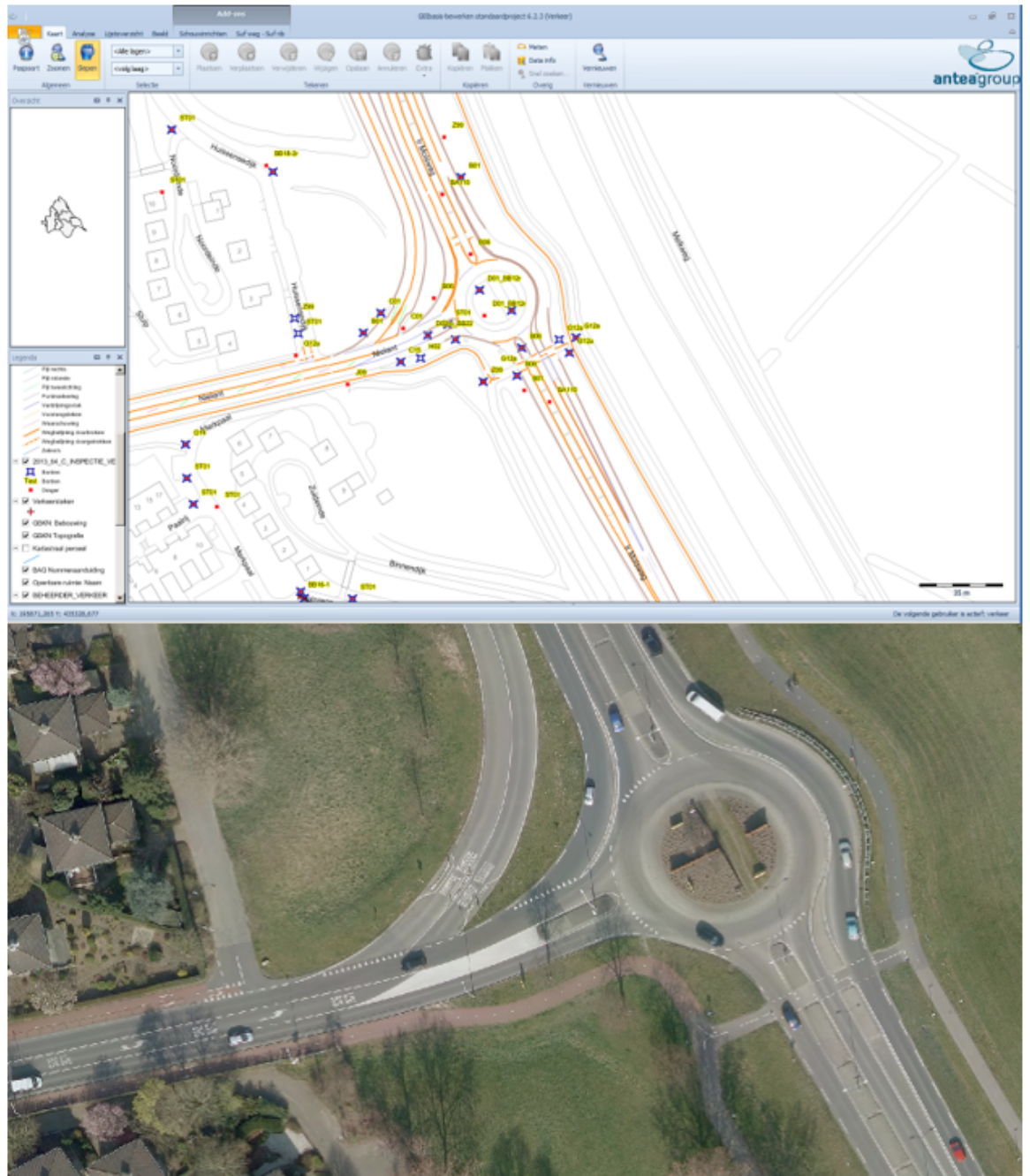
Verkeersvoorzieningen	economische / technische
	levensduur in jaren
verkeersregelinstantie	15
verkeersborden	15
dragers	30
vangrails	30
wegmarkering	7
bewegwijzering	20

Om aan de wettelijk verplichting te voldoen wat betreft de verkeer- en straatnaamborden moeten de komende jaren borden vervangen worden door een verkeersbord met een retroreflecterend materiaal.

Investerings/vervangingen worden in deze zin gezien als investeringen volgens de BBV en de kosten daarvan vallen dan ook niet onder de jaarlijkse budgetten, maar hiervoor zullen normaal gesproken aparte kredieten aangevraagd worden. In hoofdstuk 7.4 wordt het aangaan van een investering verder besproken.

6.6 Beheerprogramma

Om meer inzicht te krijgen in het totale areaal van de verkeersvoorzieningen maakt de gemeente Lingewaard gebruik van een integraal beheerprogramma. In dit beheersysteem staan onder andere de verkeers- en straatnaamborden en de wegmarkeringen. De komende jaren wordt dit systeem verder aangevuld met inspectie- en meetresultaten, onderhoudsrichtlijnen en eenheidsprijzen van de verkeersvoorzieningen. Het beheerprogramma zal in de toekomst plannen genereren voor de instandhouding van alle verkeersvoorzieningen.

7 PROGRAMMERING EN FINANCIËN

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de programmering van het onderhoud, de bewaking van de instandhouding ervan, de verbeterpunten voor goed beheer van de verkeersvoorzieningen en de bekostiging ervan, zowel op korte als op de lange termijn.

7.1 Programmering van het onderhoud

Zoals in het vorige hoofdstuk is aangegeven hebben we verschillende soorten onderhoud, elke met een eigen programmering. Naast het reguliere onderhoud (correctief en preventief) worden een aantal inspecties uitgevoerd. Deze inspectie zijn deels een wettelijke verplichting en deels inspectie om de functionaliteit en instandhoudingsrisico vast te stellen. De uitkomst van de inspecties kunnen leiden tot extra onderhoud, vervangen of zelfs verwijdering.

7.2 Inspecties en onderzoeken

Ten behoeve van het beheer en onderhoud aan de verkeersvoorzieningen worden inspecties uitgevoerd op basis van veiligheid, functioneren, beeld- en technische kwaliteit. Tevens worden de verkeersregelin-

stallaties geïnspecteerd op basis van wettelijke kaders (NEN3140). De inspectie rondes worden uitgevoerd door medewerkers van technisch wijkbeheer en verschillende externe bedrijven.

7.3 Beheerorganisatie

Met betrekking tot het implementeren van dit beleidsplan wil de organisatie zich verbeteren op de volgende aspecten:

- Beheer op orde
- Areaal op orde

Beheer op Orde

In paragraaf 4.7 is het rapport beheer op orde beschreven. Dit rapport beschrijft de huidige situatie van de verkeersvoorzieningen. Enkele constatering en aanbevelingen voor de verkeersvoorzieningen zijn:

Op basis van de kostenkengetallen en de geschatte arealen voor borden is er een fors overschot waarneembaar voor verkeersvoorzieningen. De berekende kosten van circa € 140.000, worden ruim overschreden door het beschikbare budget van € 270.000.

Bovenstaande constatering is opgemaakt in januari 2015 en niet compleet. In het bedrag van € 270.000 zijn namelijk de manuren van technische wijkbeheer en beheer & onderhoud meegenomen in de berekening.

Areaal op orde

De afgelopen jaren is hard gewerkt om de basisinformatie van het areaal op orde te krijgen. Het verkrijgen van de juiste revisie gegevens en het verwerken in het integrale beheerprogramma blijft een punt van aandacht.

7.4 Financiën

Beheer en onderhoud betreft alle activiteiten en maatregelen die nodig zijn om de verkeersvoorzieningen structureel in stand te houden. De kosten voor deze activiteiten en maatregelen worden hieronder verder beschreven.

De kosten voor onderhoud en vervanging van de verkeersvoorzieningen moeten in principe worden gedekt uit de productenraming opgenomen budgetten. De budgetten voor de verkeersvoorzieningen zijn opgesplitst in 2 producten, namelijk verkeerslichten en bewegwijzering & bebording. In de begroting is voor de uitvoering van het totale onderhoud aan alle verkeersvoorzieningen circa € 129.700 per jaar beschikbaar.

Om aan de wettelijk verplichting te voldoen moeten de komende jaren verkeers- en straatnaamborden vervangen worden door borden die voorzien zijn van een retroreflecterende folie. Tevens wordt de wegmartering onderhouden op basisniveau.

De totale kosten voor de instandhouding van de bebording en wegmartering zijn in het beleidsplan begroot op € 73.000 per jaar. De noodzakelijke financiële middelen om uitvoering te geven aan de wettelijke verplichting bedraagt € 111.301 per jaar, zie bijlage 2. De ontbrekende financiële middelen zijn € 38.301.

- De gemeenteraad in overweging te geven om de structurele verhoging van het onderhoudsbudget (bewegwijzering en bebording) met € 38.301, voor de vervanging van verkeers- & straatnaamborden en onderhoud wegmartering, integraal af te wege bij de kadernota 2017

De beschikbare middelen voor de instandhouden van de verkeersregelininstallatie zijn in het beleidsplan begroot op € 11.700 per jaar. De geraamde kosten voor de instandhouding bedragen circa € 7.500. Een noodzakelijke investering om een betrouwbare, duurzame en goed functioneerde VRI te beheren bedraagt € 75.000. De bijbehorende kapitaallasten zijn € 8.000. Het mogelijk financiële voordeel van € 4.200 (€11.700 - € 7.500) kan prima ingezet worden om de kapitaallasten van € 8.000 deels te financieren. De looptijd van deze kapitaallast is 15 jaar en wordt lineair afgeschreven tot € 0,00, zie bijlage 2.

Deze investering vervangt de huidige VRI en betreft dus niet de wens om op de kruising Nielant / Wageningen en nieuwe verkeersregelininstallatie te realiseren. De wens om op bovengenoemde kruising een verkeersregelininstallatie te plaatsen komt uit de evaluatie van het mobiliteitsplan. Vooruitlopend op de mogelijke beslissing om deze nieuwe voorziening te realiseren worden beide investeringsgelden gebundeld zodat de verschillende werkzaamheden samengevoegd wordt tot één project.

- Gevraagd wordt een investering aan te gaan van in totaal € 75.000 voor de vervanging van de VRI-automaat en lantaarns op de locatie Nielant.
- Gevraagd wordt de kapitaallasten zijnde € 8.000 vanaf de jaarschijf 2017 in de begroting op te nemen.
- Voorgesteld wordt ter gedeeltelijke dekking van de kapitaallasten het onderhoudsbudget te verlagen met € 4.200

8 CONCLUSIE

De volgende conclusies kunnen getrokken worden naar aanleiding van dit beleidsplan verkeersvoorzieningen in de gemeente Lingewaard.

Gemeente Lingewaard heeft ruim 8000 verkeers- en straatnaamborden, ruim 126 km aan wegmarkering, 3 verkeersregelininstallatie en 6 grootschalige parkeervoorzieningen.

De financiële verantwoording voor de kosten van het beheer en onderhoud van de verkeersvoorzieningen is een vereiste vanuit het BBV. In dit plan is te lezen dat door middel van het doteren van financiële middelen in een investering geld beschikbaar gesteld wordt voor zowel onderhoud als vervanging van verkeers- en straatnaamborden en een verkeersregelininstallatie.

Naast de financiële middelen zijn er ook technische keuze gemaakt hoe de gemeente Lingewaard haar verkeersvoorzieningen blijft beheren en onderhouden. Zoals al aangegeven hanteren we 3 soorten onderhoud te weten, preventief/planmatig onderhoud, correctief onderhoud en vervangingen. Door middel van het uitvoeren van inspecties en keuringen zal bepaald worden welke onderdelen van de verkeersvoorzieningen wanneer aan onderhoud toe zijn. In hoofdstuk 5 en 6 is omschreven hoe het beheer en onderhoud precies plaatsvindt.

De gemeentelijke missie is

- De verkeersveiligheid te verhogen door alle onnodige borden (verkeerstechnisch en ander soortige bebording) die de weggebruiker afleiden te verwijderen;
- Het verkeer alleen met verkeerstekens (borden, markering) te regelen als dit vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid noodzakelijk wordt geacht;
- Hiermee het aantal verkeersborden in de openbare ruimte te beperken, tot het aantal borden wat vanuit verkeersveiligheid noodzakelijk is;
- Vermindering van borden leidt tot kostenbesparing op onderhoud, afschrijving en vervanging;
- Vermindering van borden leidt tot een verfraaiing van de Openbare Ruimte;
- Administratie rondom de ontbrekende verkeersbesluiten op orde brengen.

9 BIJLAGEN

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering

van 17 september 2015

De raad voornoemd,

*de griffier,
Th.G.L. Greep*

*de voorzitter,
M.H.F. Schuurmans-Wijdevan*

Bijlage 1 Begrippen in dit document

Begrippen in dit document

De volgende begrippen en definities zijn relevant binnen het kader van dit beleidsplan.

Beheergrens	De grens waarbij het beheer van de ene naar de andere beheerder overgaat
Bewegwijzering	Geheel van visuele middelen die op, langs of boven de weg zijn aangebracht om de weggebruikers in staat te stellen zijn route te bepalen
CROW beeldkwaliteit systematiek	Een door de CROW ontwikkelde en gepubliceerde landelijke standaard/ waarderingsmethode (Kwaliteitscatalogus openbare ruimte) om de beeldkwaliteit voor onderhoudsniveaus van de openbare ruimte vast te stellen in 5 klassen van A+ tot D.
Corsa-systeem	Systeem waarin alle meldingen en poststukken die bij de gemeente Lingewaard binnenkomen geregistreerd worden.
NEN3140	De NEN 3140, "Bedrijfsvoering van elektrische installaties – laagspanning" is de Nederlandse Norm (NEN) voor veilige bedrijfsvoering van werkzaamheden nabij. Aan of met elektrische installaties, machines en gereedschappen in het laagspanningsgebied.
Wegmarkering	Wegmarkering is het geheel aan tekens die op het wegdek staan aangegeven en het verkeer door middel van de visuele informatie geleiden. Wegmarkering omvat onder meer pijlen, strepen, doorgetrokken en onderbroken lijnen en haaiantanden.
Zorgplicht	Burgerlijk Wetboek 6 Artikel 174: 1. De bezitter van een opstal die niet voldoet aan de eisen die men daaraan in de gegeven omstandigheden mag stellen, en daardoor gevaar voor personen of zaken oplevert, is, wanneer dit gevaar zich verwezenlijkt, aansprakelijk, tenzij aansprakelijkheid op grond van de vorige afdeling zou hebben ontbroken indien hij dit gevaar op het tijdstip van het ontstaan ervan zou hebben gekend.

Bijlage 2 Overzicht vervanging bebording, markering en verkeersregelininstallatie

Vervanging Bebording, Markering en Verkeersregelininstallatie									
Looptijd bebordingen markering op 15 jaar									
	Wegverf belijning	Wegverf figuratie	Thermoplast belijning	Thermoplast figuratie	Wegverf totaals	Thermoplast totaals	Belijning totaals	Bebording	Totaal generaal
Aantal	25.363,20	691,80	101.452,80	2.767,20				6.438,00	
Looptijd jaren	2,00	2,00	7,00	7,00				15,00	
Aantal vervanging per jaar	12.681,60	345,90	14.493,26	395,31				429,20	
Kosten per aantal	€ 360,00	€ 25,10	€ 1.054,00	€ 46,54				€ 150,00	
Investering	€ 4.565,38	€ 8.692,09	€ 15.275,89	€ 18.397,93	€ 13.247,47	€ 33.673,82	€ 46.921,29	€ 64.380,00	€ 111.301
Budget 2016							€ 14.900,00	€ 58.100,00	€ 73.000
Extra benodigde middelen							€ 32.021,29	€ 6.280,00	€ 38.301

Vervanging VR, locatie Nielant	
Beschikbaar onderhoudsbudget	€ 11.700
Gesamde kosten instandhouding	€ 7.500
Restant onderhoudsbudget	€ 4.200
Investering	€ 75.000
Kapitaallasten van investering (€ 65.000)	€ 8.000
Restant onderhoudsbudget	€ 4.200
Tekort	€ 3.600

Vervanging VRI, locatie Nielant	
Beschikbaar onderhoudsbudget	€ 73.000
Gesamde kosten instandhouding	€ 111.301
Tekort	€ -38.301